

Finansdepartementet

“høringsportalen”

Vår saksbehandler
eo

Kopi til

Vår dato
10.10.2023

Vår referanse

Deres referanse
22/1499

Høring – kommunal pensjonsordning for Den norske kirke

Vi viser til departementets høringsbrev av 22.6.2023 om overnevnte.

Unio mener at den politiske behandlingen av prestenes pensjonsordning har kommet dårlig ut fra start. Prestene og de andre ansatte i det som nå er rettssubjektet Den norske kirke er finansiert av den norske stat. Det skulle derfor vært lagt til rette for at de ansatte kunne fortsette med offentlig tjenestepensjon på permanent basis også etter at Den norske kirke ble eget rettssubjekt. Tariffavtalen for de nevnte gruppene har en bestemmelse om at pensjonsordningen skal være offentlig tjenestepensjon, jamfør særavtalen for KAs tariffområde med krav om offentlig tjenestepensjon for de ansatte. Unio mener at det bør åpnes for at rettssubjektet Den norske kirke kan få en permanent adgang til å ha tjenestepensjonsordningen i KLP, enten ved å komme inn under § 4-1 bokstav c) eller gjennom den samme forskriftsadgangen som nå departementet vil gi en midlertidig adgang til medlemskap i KLP.

Overgangsproblemer og potensielt dårligere pensjonsordning

Rettssubjektet Den norske kirke har i dag forlenget medlemskap i SPK ut 2024. Finansdepartementet foreslår i denne høringen at rettssubjektet Den norske kirke skal kunne ha kommunal tjenestepensjonsordning i KLP som en midlertidig ordning i 10 år fram til 1. januar 2035. Høringsnotatet antyder at det etter 2035 vil være naturlig for rettssubjektet å gå over til innskuddspensjon for prester, proster og biskoper.

Unio mener det er svært uheldig at en avvikling av en offentlig tjenestepensjonsordning for prestene og andre ansatte i Den norske kirke etter 1.1.2035 vil kunne gi en dårligere tjenestepensjon og overgangsproblemer som både kan oppfattes som en dårlig løsning for de ansatte og finansielt utfordrende for arbeidsgiver i en overgangsperiode. Alt dette kan vi unngå hvis partenes ønske om å opprettholde offentlig tjenestepensjon for de ansatte i Den norske kirke videreføres.

Vi er særlig bekymret for at en overgang til innskuddspensjon vil gi en dårligere pensjon for de ansatte. Innskuddspensjon er som kjent ikke tilpasset Pensjonsreformen, innskuddspensjon er ikke livsvarig og den diskriminerer kvinner.

Den norske kirke er offentlig finansiert

Den norske kirke er finansiert gjennom statlige midler. Utskillelsen i rettssubjektet Den norske kirke gir kirken selvstendighet fra staten, men finansieringen er fortsatt statens ansvar. Lønn og pensjonsordning for de ansatte er med andre ord fortsatt finansiert over statsbudsjettet. Og det er ingen planer eller politiske signaler om at dette skal endres.

Unio mener at den Den norske kirkes tette økonomiske tilknytning til staten tilsier at det fortsatt vil være fullt mulig å videreføre en offentlig tjenstepensjonsordning på permanent basis, om det er politisk vilje til dette. Vi minner om at en rekke private virksomheter med varierende offentlig tilknytning har sin pensjonsordning i KLP.

Permanent ordning med kommunal tjenstepensjon gjennom KLP

For å sikre oppfyllelse av tariffavtalens bestemmelse og partenes ønske om fortsatt å ha en offentlig tjenstepensjon for de ansatte i Den norske kirke, mener Unio at det bør legges til rette for at rettssubjektet Den norske kirke kan ha en permanent kommunal tjenstepensjonsordning i KLP.

Overføringsavtalen vil sikre like pensjonsrettigheter for de ansatte ved en flytting fra SPK, og vi vil unngå kjente overgangsproblemer både for ansatte og arbeidsgiver i overgangen til en eventuell privat tjenstepensjonsordning fram i tid, en ordning som også vil kunne bli klart dårligere for de ansatte enn offentlig tjenstepensjon.

Unio mener at forsikringsvirksomhetslovens bestemmelser i § 4-1 første ledd bokstav c, «tilsvarende pensjonsordning for foretak ... som har nær tilknytning til en kommune», vil kunne åpne for at rettssubjektet Den norske kirke kan komme inn under kriteriene for permanent å kunne ha en kommunal pensjonsordning. Loven stiller ikke krav om at arbeidsgiver må være foretak i tradisjonelle forstand eller ha tilknytning til en bestemt kommune. Tilknytningen til kommunal sektor som sådan bør være tilstrekkelig.

Prestene, prostene og biskopene har en sterk kommunal tilknytning gjennom den tette kontakten til de enkelte sokn, menigheter og kirker i de enkelte kommuner. De jobber med og i samarbeid med de kommunalt ansatte i soknene. I soknenes organer som menighetsråd og de kirkelige fellesrådene er også prestene representert. Unio mener derfor at vi må kunne se folkekirken Den norske kirke som et hele med både kommunal og statlig tilknytning, og at det derfor burde være et praktisk- og politisk spørsmål om hvor pensjonsordningen burde være. Kommunal tjenstepensjon i KLP er et naturlig valg. Det vil gi alle ansatte i folkekirken lik pensjonsordning. Unio mener at en slik løsning også vil være det beste utgangspunkt for de videre organisatoriske endringer som er på gang i folkekirken Den norske kirke.

Til slutt vil vi påpeke at bestemmelsene om virkeområdet i forsikringsvirksomhetsloven ikke er ment å forhindre foretak (eller rettssubjektet Den norske kirke) etter organisatoriske endringer eller strukturendringer, men som fortsatt er en del av den offentlige sfæren, i å opprettholde en offentlig tjenstepensjonsordning. Unio mener at dette særlig bør tillegges vekt når tariffavtalen stiller krav om at de ansatte skal ha en offentlig tjenstepensjonsordning.

Hvis departementet ikke kan se at rettssubjektet den norske kirke kan ha kommunal tjenstepensjon i etter § 4-1 i forsikringsvirksomhetsloven, legger vi til grunn at det er mulig å regulere dette

permanent i forskrift til loven. Banklovkommisjonen åpnet i sin tid denne adgangen nettopp fordi myndighetene skulle ha en mulighet til å utvise skjønn i forbindelse med organisatoriske og strukturelle endringer i «statlig virksomhet». Den forskriftsadgangen som ligger til kapittel 4 i forsikringsvirksomhetsloven kan brukes til å gi rettssubjektet Den norske kirke en permanent adgang til å ha offentlig tjenestepensjon i KLP. Det er samme forskriftsadgang departementet nå foreslår skal brukes for å gi en midlertidig adgang til medlemskap i KLP.

Unio viser ellers til høringsvaret fra Presteforeningen. Prester, proster og biskoper er organisert i Presteforeningen som er et av Unios medlemsforbund.

Vennlig hilsen
Unio

Jon Olav Bjergene /s/
sekretariatssjef

Erik Orskaug /s/
Spesialrådgiver